

MEMÒRIA D'ACTIVITATS

CERCLE TRANSICIÓ AGROECOLÒGICA
I CONSUM CONSCIENT

22/
23

ÍNDEX

1. <u>Introducció</u>	5
1.1. Objectius específics	
1.2. Objectius	
1.3. Entitats agregades	
1.4. Resum d'actuacions	
2. <u>Servei de mapatge i diagnosi: bones pràctiques</u>	14
2.1. Bones pràctiques	
2.1.1. BBPP Nom dona la Gana	
2.1.2. BBPP L'economat social de Sants	
2.1.3. BBPP L'Aixada	
2.1.4. BBPP Femprocomuns	
2.1.5. BBPP Colectiva	
3. <u>Servei de divulgació, sensibilització i generació de coneixement</u>	17
3.1. Accions per a la creació de les diferents classes de cooperatives	
3.1.1. Formació: Cap a una economia ecològica. Economies per a la transició ecosocial	
3.1.2. Formació: Cap a una economia ecològica. Anàlisi ecofeminista de la teva organització.	
3.1.3. Formació: Cap a una economia ecològica. Anàlisi de la situació organitzacional des del desenvolupament regeneratiu.	
3.1.4. Formació: Cap a una economia ecològica. Cooperatives en transició	
3.1.5. Consumir ecològic no és tant car Xerrada Informe Pa Sencer: preu i valor dels aliments a Catalunya	
3.1.6. Consumir ecològic no és tant car Fortaleses i debilitats del model de supermercats cooperatius	
3.2. Identificació de les empreses o les entitats del territori susceptibles de participar en la posada en marxa del projecte	
3.2.1. Estudi i proposta per una Comercialització agroecològica als Mercats Municipals de Barcelona	
3.3. Sessions per al disseny d'estratègies vinculades al creixement d'entitats de l'ESS	
3.3.1. Mancomunació i compra agrupada de producte agroecològic	
3.3.2. Models d'abastiment agroecològic	
3.3.3. Visita a FoodCoop	
3.3.4. Cooperativitzar l'aigua	
3.4. Acompanyament expert per enfortir viabilitat i l'estratègia de gestió	
3.4.1. Sessió marketing Saneseco	
3.4.2. El canvi d'escala en la sostenibilitat del cooperativisme agroecològic	
3.4.3. Trèvol, cooperativa pionera en ciclogística	
3.5. Acompanyament a les empreses i entitats participants en la primera fase de coordinació del projecte	
3.5.1. Reunió per relleu parades de mercats municipals	
3.5.2. Parades agroecològiques als mercats municipals	

- 3.5.3. Mercats, primera trobada grup motor productores
- 3.6. Tallers de sensibilització o dinamització destinats a persones emprenedores – EL PLANTER. Programa d'emprenedoria ecosocial (4 sessions):
 - 3.6.1. Creativitat i ideació
 - 3.6.2. Desenvolupament regeneratiu
 - 3.6.3. Model de negoci
 - 3.6.4. Aliances, recursos i pla d'acció

4. Servei de Formació per a la promoció, creació i consolidació de cooperatives i projectes d'ESS 30

- 4.1. Assessorament individual a mida a associacions o empreses per a la creació o la transformació en cooperativa. Una empresa o una associació que elabori el projecte cooperatiu o bé creï la seva pròpia cooperativa
 - 4.1.1. MEL Educació Ambiental
 - 4.1.2. L'HORTERA
 - 4.1.3. SANESECO
- 4.2. Tallers destinats al teixit associatiu i a les empreses per donar a conèixer la fórmula cooperativa com a opció
 - 4.2.1. Fòrum Grup de treball eix: Incidència Institucional i marcs normatius
 - 4.2.2. Fòrum Grup de treball eix: Mobilització, denúncia i resistència
 - 4.2.3. Fòrum Grup de treball eix: Comunicació i Relat"
 - 4.2.4. Presentació Documental Alternatives
 - 4.2.5. Davant el col·lapse. Imaginar, disputar i construir el futur
 - 4.2.6. Eines per digitalitzar els grups de consum:
- 4.3. Tallers de sensibilització o dinamització adreçats a professionals que de manera estratègica s'agrupen per prestar serveis conjuntament
 - 4.3.1. Taller escenaris de Futur - Pla Comunitari sagrada família
 - 4.3.2. Eines i recursos pràctics de l'Economia Social i Solidària per a passar a l'acció
 - 4.3.3. Distribució i comercialització agroecològica a la metròpolis de Barcelona
 - 4.3.4. Trobada obradors compartits de Barcelona
 - 4.3.5. Trobada de distribució agroecològica de Catalunya

5. Servei d'acompanyament a la creació i consolidació de cooperatives i projectes d'ESS 40

- 5.1. Accions de sensibilització o dinamització
 - 5.1.1. Campanya de comunicació del Fòrum de transició ecosocial
- 5.2. Accions de sensibilització o dinamització
 - 5.2.1. Com impulsar la Sobirania Alimentària des dels barris davant els futurs que vindran?
 - 5.2.2. finançament a primera vista
 - 5.2.3. El Carrusel
- 5.3. Acompanyament per a integrar criteris de l'ESS i/o acompanyament per a incorporar-se al mapa de Pam a Pam

6. Conclusions i reptes de futur 48

01

INTRODUCCIÓ

1. INTRODUCCIÓ

Davant els grans reptes socials i ambientals als quals cal fer front de forma urgent i a causa de la magnitud de la crisi ecosocial que estem vivint apostem per una Economia Social i Solidària forta i que sigui capaç de liderar processos de transició ecològica i crear xarxes de resiliència i resistència al col·lapse. Per això, el Cercle de Transició Ecosocial - alimentació i consum - té la voluntat de promoure i enfortir el cooperativisme per tal que sigui capaç de construir propostes que impulsin una transició ecològica justa. Ho fa promovent i acompanyant processos de transició ecològica a les organitzacions, comunitats i barris, principalment de la ciutat de Barcelona. I treballant per l'enfortiment i l'articulació de l'Economia Social i Solidària per la sobirania alimentària.

1.1. Eixos de treball

Línia transversal - Transició ecosocial

Es tracta d'una línia transversal del cercle que aborda la interacció entre Economia Social i Solidària i la transició ecològica. Fomenta no només la mirada ambiental sinó també el desplegament d'accions i la incorporació de canvis intencionats en consonància amb el moment actual de crisi ecosocial i la necessitat de canvis estructurals profunds. Per això, treballa l'impuls i acompanyament de processos de transició ecològica a diferents escales.

En primer lloc, es treballa a escala organitzacional, oferint acompanyaments i formacions per incorporar la dimensió ambiental dins de les organitzacions de l'Economia Social i Solidària, és a dir, per fer que siguin organitzacions més sostenibles. Es fa mitjançant l'acompanyament *Cooperatives en transició* i altres formacions (*Cap a una Economia Ecològica*). En aquesta direcció, també s'ofereixen programes d'emprenedoria destinats a la creació de nous projectes ecosocials (Espurna Verda).

L'escala de barri i comunitats es treballa mitjançant la metodologia de construcció d'escenaris de futur, i l'elaboració d'estratègies locals per a la transició ecosocial, així com la constitució d'espais de governança per a acompanyar tals transformacions. Aquesta feina s'emmarca en el projecte Futurs (im)possibles que es desenvolupa des de Coòpolis conjuntament amb la Xarxa d'Economia Solidària (XES) i altres actors de l'ESS i moviments socials.

En aquest marc, també es promouen processos d'intercooperació o confluència amb altres agents socials, per tal de generar contextos favorables per impulsar processos de transició ecosocial.

Per últim, el cercle segueix treballant per ampliar l'imaginari compartit sobre la transició ecosocial i crisi ecològica, mitjançant formacions i accions divulgatives, que puguin activar i provocar processos de canvi.

Sobirania alimentària

La línia estratègica per a la sobirania alimentària pretén fomentar i desplegar tot allò que ens és necessari per avançar en la consecució del dret de les persones i les comunitats a una alimentació sana, segura i de qualitat, que asseguri una producció, distribució i comercialització justa, tant per a les persones com pel medi ambient.

Per fomentar la transició agroecològica i la sobirania alimentària de la ciutat cal enfortir, escalar i democratitzar el consum agroecològic, crear estructures cooperatives de distribució i comercialització, reforçar l'agricultura urbana i periurbana, i fomentar la ruralització de la ciutat.

Des del cercle es parteix de la idea que per a impulsar la sobirania alimentària des de la ciutat, cal construir estructures cooperatives i comunitàries, als barris, que permetin facilitar i democratitzar l'accés a una alimentació sana, saludable i justa per a les persones i pel medi ambient, i alhora, potenciar la pagesia i l'agricultura agroecològica des de la mirada ecofeminista i amb les aportacions de les economies diverses i migrants, per garantir el dret de totes les persones a l'alimentació i vida digna. Per això, des del Cercle, ens centrem a acompanyar i promoure processos d'intercooperació i creació de nous projectes cooperatius que d'una manera o d'una altra es relacionen amb la garantia d'aquest dret: ja sigui en la fase de producció, de distribució, de comercialització o de consum. Més en concret, treballem amb grups de consum, supermercats i botigues cooperatives, petit comerç, mercats municipals, mercats de pagès, obradors compartits, xarxes de restauració i amb iniciatives de distribució agroecològica.

Paral·lelament, també es desenvolupen accions orientades a la ruralització de la ciutat, i afavorint el diàleg amb la pagesia, en especial la situada en entorns agrícoles periurbans.

1.2. Objectius

OG1. Promoure la transició ecosocial des de l'Economia Social i Solidària

- OE1.1 Fomentar la creació d'iniciatives de l'ESS situades en el marc de l'ecologia i la sostenibilitat
- OE1.2 Incorporar la dimensió ambiental dins de les organitzacions de l'Economia Social i Solidària.
- OE1.3 Acompanyar i activar processos de transició ecosocial a escala comunitària i de barri.
- OE1.4 Articular el teixit de l'ESS i altres actors socials i polítics per crear accions conjuntes orientades a l'impuls d'una transició ecològica justa.
- OE1.5 Ampliar l'imaginari compartit sobre la transició ecosocial i la crisi ecològica, i situar el paper del cooperativisme i l'ESS en aquest context.

OG2. Articular i enfortir el sector agroecològic de Barcelona mitjançant l'impuls i enfortiment d'estructures alimentàries locals cooperatives i comunitàries que promoguin la sobirania alimentària des dels barris.

- OE2.1 Fomentar la creació, l'enfortiment i l'escalabilitat de projectes de comercialització agroecològica als barris.
- OE2.3. Projectar, compartir i articular estratègies de distribució agroecològica a Barcelona.
- OE2.4 Afavorir i acompanyar processos de mancomunació de serveis en l'àmbit de l'agroalimentació.
- OE2.4 Promoure la digitalització i plataformització de les iniciatives de l'ESS del sector de l'alimentació agroecològica i el consum responsable
- OE2.5 Mapejar i aproximar l'ESS al petit comerç local alimentari

Partint de les accions i objectius es resumeixen els objectius i eixos de l'annualitat del 2023-24, de la següent manera:

	Subeixos
Eix Transició Ecosocial	<ul style="list-style-type: none"> a) Fòrum per la transició Ecosocial (futurs impossibles) b) Cooperatives en Transició c) Formacions: economia ecològica i el planter. d) Tallers d'escenaris de futur e) Sessions de divulgació
Eix Sobirania Alimentària	<ul style="list-style-type: none"> a) Comercialització a Mercats Municipals b) Distribució agroecològica c) Compra agrupada d) Digitalització d) Petit comerç alimentari e) Supermercats cooperatius

1.3. Entitats agregades

Espai Ambiental SCCL

És una cooperativa de treball sense ànim de lucre, fundada el 2004, que treballa per la transició ecològica urbana des d'una perspectiva ecofeminista i amb els valors de l'Economia Social i Solidària. Treballa entorn tres dimensions. Per una banda, impulsant i gestionant projectes d'educació per la sostenibilitat per a infants, joves i ciutadania en general. En segon terme treballa dinamitzant processos, espais i dispositius per enfortir el teixit de l'ESS des d'una perspectiva ecològica, i amb sectors estratègics com l'alimentació, el consum, els residus, etc. i per últim, acompanya comunitats en processos de transició en els seus territoris (barris, habitatges, etc.) mitjançant plans comunitaris i projectes participatius.

Opcions de Consum Responsable SCCL

Cooperativa integral de consum i serveis, que treballa per promoure el consum conscient en l'àmbit estatal i català des de 1996. L'activitat d'Opcions es desenvolupa en tres àmbits fonamentals: investigació i recerca entorn el consum responsable, amb la publicació del Quadern de manera bianual i amb la generació de contingut digital a la web ocptions.org; la promoció i foment del consum responsable tot fomentant el canvi en els patrons de consum, amb la plataforma de lazona.coop; i execució de campanyes comunicatives concretes sobre aspectes específics relacionats amb el consum. Tot això alhora que es dinamitza la generació de sinergies i dinàmiques d'intercooperació entre les seves sòcies de serveis.

FoodCoopBCN

Cooperativa de consumidoras creada a finals del 2019 que ha portat el model dels supermercats cooperatius i participatius a la ciutat de Barcelona, promovent el consum d'una alimentació sostenible, justa i més assequible a la ciutat de Barcelona entre les persones sòcies que són propietàries i que també cooperen activament en el funcionament de l'establiment. Compta amb un local al centre de Barcelona en el que s'hi ofereix una gamma completa d'aliments bàsics d'alimentació, neteja i higiene.

Agrupa actualment més de 400 persones sòcies i compta amb una extensa xarxa de relacions comercials i col·laboratives amb entitats de l'àmbit de l'alimentació i de l'economia social i solidària.

Arran de Terra

Cooperativa de treball associat sense ànim de lucre. Les membres d'Arran de terra compten amb una formació acadèmica interdisciplinària, que integra aportacions de les ciències naturals i les ciències socials, i amb una dilatada experiència laboral en recerca, divulgació, formació i dinamització d'iniciatives locals de Transició Agroecològica. Estem arrelades a diverses zones del país – la Garrotxa, la Conca de Barberà, la Selva, la Catalunya Central i l'Àrea Metropolitana de Barcelona – des de les que treballem arreu del territori català.

Compromeses amb promoure, a partir dels principis de l'Agroecologia i la Sobirania Alimentària, la transició cap a sistemes alimentaris i societats més justes i sostenibles. Per mitjà d'aquests processos locals de transició agroecològica, fomentem la producció ecològica i el consum de proximitat, la cohesió territorial i social, la justícia social i ambiental, i la conservació dels ecosistemes i els recursos naturals. D'aquesta manera, procurem donar resposta a alguns dels principals reptes als quals han de fer front actualment tant la pagesia com les societats locals en el seu conjunt.

Desvestint aliments // DIMMONS

Desvestint Aliments és una associació que ofereix continguts oberts que aborden des d'una visió artística i pedagògica temes relatius a l'acció política al món agroalimentari, des dels transgènics a la justícia social. La seva activitat se centra en el desenvolupament de tallers que conviden a la construcció i experimentació per part de la ciutadania d'un pensament crític amb relació als valors agroalimentaris i el consum responsable, i en el disseny i en la promoció de nous recursos didàctics, com el joc de (des)vestint aliments o l'audioguia (contes per a tota la família sobre malbaratament, justícia social, traçabilitat...).

El grup de recerca Dimmons forma part de l'Internet Interdisciplinary Institute de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), un centre de recerca referent de l'àmbit de la societat de la informació i el coneixement. Les línies de recerca-acció de Dimmons estan focalitzades en el camp de la innovació socioeconòmica i de gènere i amb connexió amb la revolució digital i des d'una perspectiva feminista i procomú.

Dimmons lidera i participa de projectes competitius de l'àmbit en l'àmbit local, nacional i internacional. Tracten que la recerca que fan informi i fomenti el canvi i la transformació socioeconòmica.

1.4. Resum d'actuacions

Eix de treball 1 - Transicions
Servei de divulgació, sensibilització i generació de coneixement

Formació Cap a una economia ecològica- Sessió 1: Economies per a la transició ecosocial
Formació Cap a una economia ecològica - Sessió 2: Anàlisi ecofeminista de la teva organització.
Formació Cap a una economia ecològica -Sessió 3: Anàlisi de la situació organitzacional des del desenvolupament regeneratiu.
Formació Cap a una economia ecològica - Sessió 4: Cooperatives en transició
El Planter - Sessió 1- Creativitat i ideació
El Planter - Taller 2- Desenvolupament regeneratiu
El Planter- Sessió 3 - Model de negoci
El Planter - Sessió 4 -Aliances, recursos i pla d'acció
Eines i recursos pràctics de l'Economia Social i Solidària per a passar a l'acció
Cooperativitzar l'aigua. Cap on podem anar?
Servei de Formació per a la promoció, creació i consolidació de cooperatives i projectes d'ESS
Davant el col·lapse. Imaginar, disputar i construir el futur
Taller Fòrum 1-Grup de treball eix: Incidència Institucional i marcs normatius
Taller Fòrum 2-Grup de treball eix: Mobilització, denúncia i resistència
Taller Fòrum 3-Grup de treball eix: Comunicació i Relat"
Assessorament individual a mida: MEL Educació Ambiental / L'hortera / Saneseco
Els futurs(im)Possibles al Barri de la Sagrada Família
Presentació Documental Alternatives
Eines i recursos pràctics de l'Economia Social i Solidària per a passar a l'acció
Servei d'acompanyament per a la creació i consolidació de cooperatives i projectes d'ESS
El Carrusel - Fòrum Transició Ecosocial
Finançament a primera vista

Consum agroecològic

INDICADORS 2022–2023

520

participants

15

acompanyaments

8

Insercions laborals

15

formacions

23

activitats de
sensibilització

02

SERVEI DE MAPATGE I DIAGNOSI: BONES PRÀCTIQUES

2. SERVEI DE MAPATGE I DIAGNOSI: BONES PRÀCTIQUES

Aquest eix vol difondre aquelles iniciatives que poden servir d'inspiració a altres cooperatives. Per això hem entrevistat a cinc entitats que amb la seva activitat obren camí a noves formes de fer.

Seguint la línia de treball iniciada l'any anterior ens hem seguit centrant en la **digitalització en el sector agroecològic**.

Bona Pràctica	Entitat	Descripció
Sociedad Cooperativa Integral de Consumidores, Usuarios y Trabajo Asociado	Femprocomuns	Projecte tecnològic i cooperatiu, realitzat amb programari lliure, amb la finalitat de mancomunar eines de núvol digital. És sota aquesta iniciativa, que des de CommonsCloud.coop s'està proveïm l'ERP&CRM Dolibarr, perquè les organitzacions de l'Economia Social, també de l'àmbit del consum cooperatiu puguin gestionar la seva comptabilitat, pressupostos, facturació, gestió de clients, mitjançant un software completament modular.
Software per a cuines col·lectives	Colectiva	Impuls d'un software que ajuda a cuineres i gestores de menjadors a abordar la sostenibilitat ecològica sense perdre de vista la sostenibilitat econòmica. Colectiva ofereix des de fitxes tècniques a directori productors/res ecològics i incorpora receptes saludables o serveis com assessoria personalitzada i formacions especialitzades. Actualment, el projecte està en una fase pilot que incorpora a 26 cuines d'arreu de l'Estat espanyol.
ERP per grups de consum	L'Economat Social de Sants	L'Economat Social ha invertit en adequar l'ERP de la cooperativa Efficient Way al seu projecte i actualment, està implementant diferents marcs de col·laboració per compartir l'eina amb l'Economat de Roquetes, a BCN, o la cooperativa l'Enllaç de les terres de l'Ebre.

<p>Inserció laboral i E-commerce</p>	<p>Nom dona la gana SCCL</p>	<p>Des de la cooperativa #Nomdonalagana fomenten la generació de llocs de treball dignes per a dones en situació de violència masclista. Per fer-ho centren la seva activitat econòmica en la producció i vendre melmelades artesanes i naturals. En aquesta línia, des de la seva constitució, l'any 2022, han posat en marxa un e-commerce B2C (empresa a consumidores) on ofereixen la possibilitat de comprar en línia les seves melmelades, elaborades amb fruita de temporada i provinents d'agricultors locals.</p>
<p>Programari de codi obert l'Aixada</p>	<p>L'Aixada</p>	<p>La Vinagreta és una de les cooperatives de consum que està implementant actualment el programari de l'Aixada, desenvolupat el 2013 per la comissió d'informàtica del grup de consum que rep el mateix nom a la ciutat de Barcelona. Desenvolupat en codi obert des del seu llançament l'eina ha estat incorporada per diferents grups de consum arreu del territori, amb l'objectiu de facilitar la gestió de proveïdores o la gestió de comandes.</p>

03

SERVEI DE DIVULGACIÓ, SENSIBILITZACIÓ I
GENERACIÓ DE CONEIXEMENT

3. SERVEI DE DIVULGACIÓ, SENSIBILITZACIÓ I GENERACIÓ DE CONEIXEMENT

3.1. Accions per a la creació de les diferents classes de cooperatives

Formació “Cap a una economia ecològica”

Programa formatiu de 4 sessions per a incorporar la dimensió ecològica dins de les organitzacions. Aquesta formació se suma al seguit d'accions per portar al centre del debat la necessitat d'adaptar no només les nostres activitats, sinó també les nostres organitzacions per donar resposta al moment actual.

3.1.1. Sessió: Què entenem per transició ecosocial? Economies verdes i ESS (6 de març de 2023)

Sessió per sintonitzar en el context, debats i el marc teòric de la transició ecosocial. Què és la transició ecosocial? Quines són les transformacions necessàries, estratègies de canvi i escenaris de futur? Què són les Economies Verdes (circular, ecològica, regenerativa,...)? Quin és el paper de l'Economia Social i Solidària en "tot això"?

3.1.2. Sessió 2: Anàlisi ecofeminista de la teva organització (14 març de 2023)

En aquesta sessió varem donar eines perquè els projectes revisin el seu funcionament en clau ecofeminista i reflexionin sobre possibles noves pràctiques. La proposta es basa en l'economia del donut que ens obliga a posar en relació la satisfacció de necessitats i drets, amb el sostre ecosocial del territori que ens sustenta, i és així com està organitzada la guia Movem Fitxa.

3.1.3. Sessió 3: Anàlisi de la situació organitzacional des del desenvolupament regeneratiu (20 març de 2023)

En aquesta ocasió vàrem dur a terme una anàlisi de la situació de l'entitat. Partint del punt de partida de la diagnosi dels reptes, vàrem aprofundir en l'anàlisi i en les estratègies que pot entomar l'entitat per adquirir eines, mecanismes i capacitats per afrontar els reptes organitzacionals des d'una perspectiva de desenvolupament regeneratiu.

3.1.4. Sessió 4: Cooperatives en transició (27 març de 2023)

A la darrera sessió vàrem dissenyar un pla d'acció vivencial per incorporar canvis tangibles tant en la mirada com en l'activitat i hàbits de consum a les organitzacions i les persones que hi treballen

Sessions divulgatives sobre consum agroecològic: "Consumir ecològic no és tant car"

Presentació de l'informe de la cooperativa el Pa Sencer sobre el [Preu i valor dels aliments a Catalunya](#). L'estudi es fixa no només en el preu de productes de procedència agroecològica amb relació als que no ho són, sinó que compara el preu i la despesa per unitats familiar en funció de si es compra en circuits convencionals o alternatius (com ara cooperatives de consum). Aquesta xerrada s'ha fet en dues ocasions, en totes dues per dinamitzar, promoure i donar arguments per la pràctica d'un consum agroecològic

3.1.5. Xerrada a FoodCoop (març 2023) per promoure el consum dins del supermercat cooperatiu

3.1.6. Xerrada a BiciHub (maig 2023) per donar a conèixer el Pebre Roig, la proposta de supermercat cooperatiu al barri el Poblenou, i promoure el consum agroecològic al barri.

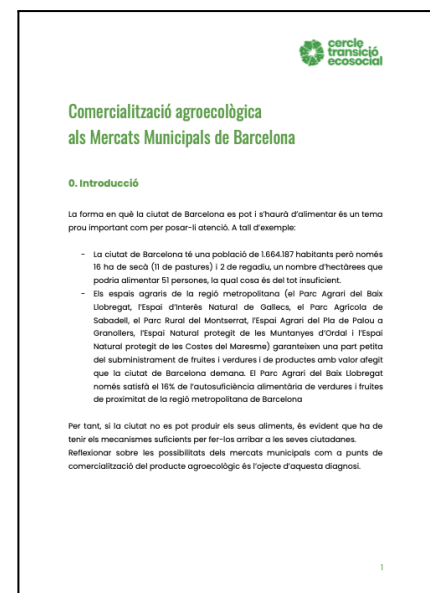

3.2. Identificació de les empreses o de les entitats del territori susceptibles de participar en la posada en marxa del projecte

3.2.1. Estudi i proposta per una Comercialització agroecològica als Mercats Municipals de Barcelona

El document explora la possibilitat d'utilitzar els mercats municipals de Barcelona com a punts de comercialització per a productes agroecològics. S'aborda la transició agroecològica del sistema alimentari actual, destacant els problemes ambientals i socials associats amb l'agricultura industrial i la necessitat de canviar cap a models més sostenibles. S'analitza l'estat del consum d'aliments agroecològics a Catalunya i els reptes de la seva distribució i comercialització.

Es destaca la importància dels circuits curts de comercialització i es proposa l'ús dels mercats municipals com a infraestructures per fomentar la distribució d'aliments agroecològics. Es subratlla el potencial dels mercats per ser una eina per a la democratització i el consum agroecològic als barris de Barcelona.

Conclou amb una proposta específica de crear parades agroecològiques als mercats municipals, amb l'objectiu de ser un punt de trobada entre productors i consumidors, facilitant la comercialització conjunta i l'entrada de productes agroecològics a la ciutat. S'identifiquen algunes dificultats i es fan suggeriments per superar-les, com la flexibilització dels usos de la infraestructura dels mercats i l'establiment d'ajudes econòmiques per facilitar l'accés dels productors.

3.3. Sessions per al disseny d'estratègies vinculades al creixement d'entitats de l'ESS

3.3.1 Mancomunació i compra agrupada de producte agroecològic (7 de juny 2023)

Una primera sessió per a grups de consum i potencials consumidors a l'engròs de producte agroecològic com restaurants, supermercats i altres agents de la ciutat potencials a desenvolupar una prova pilot de compra agrupada de producte agroecològic. Si bé durant la sessió es detecten línies conjuntes de treball es percep poca capacitat material de les persones assistents per desenvolupar aquestes línies.

3.3.2 Models d'abastiment agroecològic (17 de maig 2023)

Aquesta va ser la sessió inicial que es va fer per obrir l'acompanyament que des del Cercle s'està fent al Pebre Roig, la proposta de futur supermercat cooperatiu del Poblenou. Va ser una sessió col·lectiva d'acompanyament expert on vam poder conèixer els models d'abastiment a Catalunya. La sessió va ser encarregada a la cooperativa l'Aresta i pretenia posar les bases per iniciar el procés de problematització dels actuals supermercats cooperatius i caminar cap a la concreció d'un nou model, que superi els esculls amb els quals es troben els actuals supermercats i grups de consum i reculli les savieses i èxits acumulats per tal de replicar-los tot adaptant-los la realitat de l'entorn on es desenvoluparà el nou supermercat.

3.3.3 Visita a FoodCoop (20 de maig)

Visita col·lectiva per part de les persones implicades en la creació del Pebre Roig, el supermercat cooperatiu de Poblenou i també per part de les persones interessades en conèixer de ben a prop aquest model i el funcionament diari de FoodCoop.

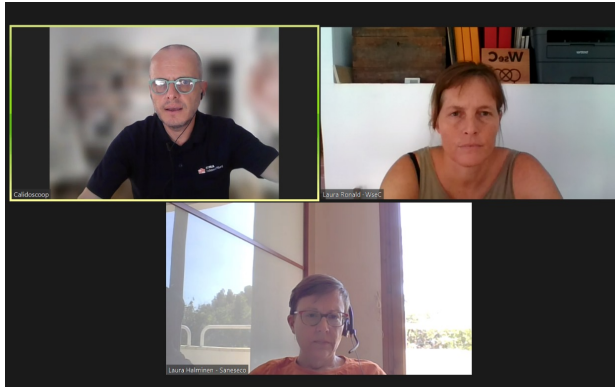
3.3.4. Cooperativitzar l'aigua (20 de setembre 2023)

El tema de l'aigua, es va generar un espai per reflexionar i generar debat sobre en quin punt l'aigua es pot trobar amb l'economia social i solidària, especialment amb el cooperativisme i les economies comunitàries: A l'hora de reclamar remunicipalitzacions quin paper reivindicuem per al cooperativisme? De quina manera garantim la participació i quines aportacions podem fer des de l'ESS a aquesta participació? Quines són les solucions que des del cooperativisme o projectes comunitaris s'estan donant a l'actual situació d'escassetat d'aigua? Com hi intervenen els moviments en defensa del territori? Ho vam debatre amb representants d'ESF/Aigua és vida, Societat Minera Olesana, Batec i l'Observatori de l'Aigua de Terrassa i Sostre Cívic.

3.4. Acompanyament expert per enfortir la viabilitat i l'estratègia de gestió

3.4.1. Sessió màrqueting Saneseco (7 setembre de 2023)

L'acompanyament de màrqueting per a Saneseco va implicar una revisió exhaustiva de la situació passada del projecte, amb un clar focus en identificar les necessitats d'acció comercial. Mitjançant una anàlisi detallada, es va buscar determinar les estratègies òptimes per abordar aquestes necessitats i impulsar el desenvolupament del projecte.

3.4.2. El canvi d'escala en la sostenibilitat del cooperativisme agroecològic (maig 2023)

En aquesta sessió vam parlar de l'estat actual dels sistemes alimentaris i la pagesia a Catalunya per tal de prendre consciència de la necessitat de desenvolupar sistemes alimentaris agroecològics sostenibles. L'Aresta, cooperativa a qui es va encarregar la xerrada va presentar algunes de les dificultats del model de cooperativisme agroecològic més estès al territori, la qual cosa va obrir el debat entre les assistents sobre la necessitat d'un canvi d'escala que permeti una major accessibilitat al producte agroecològic així com una major sostenibilitat dels projectes. Val a dir que la majoria de persones que van venir a la sessió eren membres de grups de consum o persones vinculades al moviment de sobirania alimentària o agroecologia a la ciutat de Barcelona i entorns.

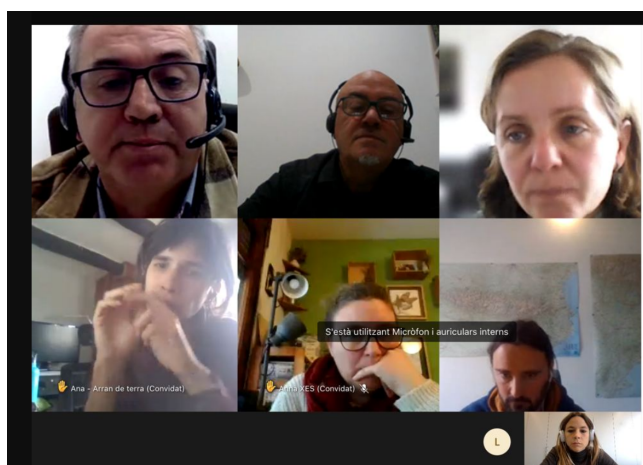
3.4.3. Trèvol, cooperativa pionera en ciclogística (setembre 2023)

Dins de l'acompanyament al projecte de La perifèrica es va fer una sessió en línia d'acompanyament expert per tal de conèixer en primera persona l'experiència de Trèvol, cooperativa pionera en ciclogística.

3.5. Acompanyament a les empreses i entitats participants en la primera fase de coordinació del projecte

3.5.1. Reunió per relleu parades de mercats municipals (11 de gener 2023)

Durant la reunió amb l'Institut de Mercats i l'Ajuntament de Barcelona, vam rebre una detallada explicació sobre el procés de subhasta i lloguer de les parades als mercats municipals. Ens van proporcionar informació essencial sobre les parades disponibles i buides, identificant les ubicacions on podria desenvolupar-se el projecte pilot de comercialització agroecològica. Aquesta trobada va ser fonamental per entendre els procediments i les oportunitats concretes per a la implementació del nostre projecte en aquest entorn específic.

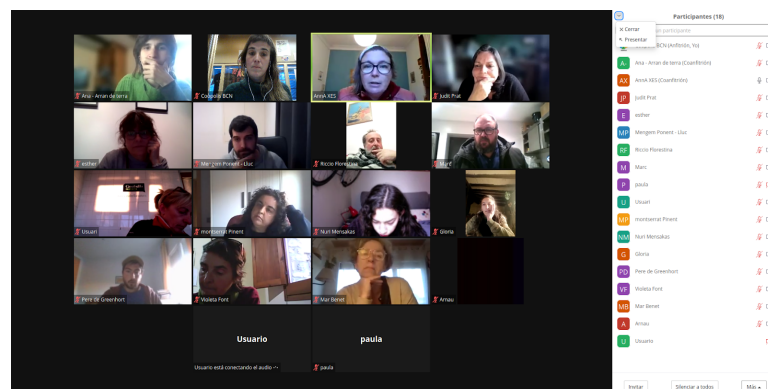

MERCAT	NÚM. LLOGES	m2	DENOMINACIÓ	DURADA DE VIGÈNCIA	PREU DE LICITACIÓ (€/m2)	SIMULACIÓ COSTOS APROXIMATS MENSUALS
TRINCAT	23-22-23-24	33-42	Especialitzat per a productes a multiproducció ecològica	25 anys 5 anys	14.500 € 2.911 € per m2 base 1.892,57 € + 7.968,00 €	líquia 39,87 € + Rent i lloger general + lloger 32,6 € + quota associació + TOTAL: 389,29 € / MENSUAL
NOU FACTOR	6-7	23-30	Especialitzat bestiar a molt producte ecològic	25 anys 5 anys	18.300 € 3.660 € 3.630 €	líquia 86,90 € + Rent i lloger general + lloger 32,6 € + quota associació + TOTAL: 339,09 € / MENSUAL
NOU FACTOR	10-11	31	Especialitzat bestiar a molt producte ecològic	25 anys 5 anys	15.700 € 3.140 € per m2 base 1.892,57 € + 3.630,00 €	líquia 66,90 € + Rent i lloger general + lloger 32,6 € + quota associació + TOTAL: 339,09 € / MENSUAL
NOU FACTOR	18	18-30	Fruta i Verdura	25 anys 5 anys	14.000 € 2.800 € 2.800 €	líquia 66,90 € + Rent i lloger general + lloger 32,6 € + quota associació + TOTAL: 339,09 € / MENSUAL

SECO	176-211	5-14	Especialitzat per a productes a molt producte ecològic	25 anys 5 anys	7.170 € 1.434 € per m2 base 2.392,26 € + 4.780,54 €	líquia 73,53 € + Rent i lloger general + lloger 32,6 € + quota associació + TOTAL: 338,63 € / MENSUAL
SANT MARCEL·LÍ	73-75-76-75	30	Especialitzat per a productes a molt producte ecològic	25 anys 5 anys	23.500 € 4.700 € per m2 base 2.392,26 € + 9.205,04 €	líquia 73,53 € + Rent i lloger general + lloger 32,6 € + quota associació + TOTAL: 338,63 € / MENSUAL

3.5.2. Parades agroecològiques als mercats municipals (26 de gener de 2023)

Una sessió amb les productores agroecològiques de l'entorn de la ciutat per començar a treballar en l'entrada als mercats municipals. En concret es va tractar de poder elaborar una proposta per compartir una parada a un mercat de la ciutat. Sessió per presentar la proposta, recollir necessitats i crear, en cas que es doni, un pla de treball conjunt.

Participants (22)

Les parades buides actuals

PL. S.LLOCS	m2	DENOMINACIÓ	DURADA DE L'ADJUDICACIÓ	PREU DE LICITACIÓ (en euros)	SIMULACIÓ COSTOS APROXIMATS MENSUALS
12-23-24	19,42	Especialitats per a dedicar a multiproducte ecològic	25 anys 5 anys	14.565 € 2.913 €, però base mínima 7.569,88 €	cànon 59,87 x 4 = 239,48 € Bum i algua general = 151,01 € brossa 19,2 x 4 = 76,80 € quota associació = 190,00 € TOTAL = 657,29 € / MENSUAL
6-7	25,80	Especialitats limitat a multi producte ecològic	25 anys 5 anys	19.300 € 3.870 €	cànon 86,90 x 2 = 173,80 € Bum i algua general = 591,59 € brossa 22,54 x 2 = 45,08 € quota associació = 309,60 € TOTAL = 1.120,07 € / MENSUAL
10-11	21	Especialitats limitat a multi producte ecològic	25 anys 5 anys	15.750 € 3.150 €, però base mínima 8.626,94 €	cànon 86,90 x 2 = 173,80 € Bum i algua general = 482,53 € brossa 22,54 x 2 = 45,08 € quota associació = 252,00 € TOTAL = 953,41 € / MENSUAL
19	19,80	Frutas i Verdura	25 anys 5 anys	14.850 € 2.970 €	cànon 59,44 x 1 = 59,44 € Bum i algua general = 454,32 € brossa 28,23 x 1 = 28,23 € quota associació = 237,60 € TOTAL = 779,25 € / MENSUAL

polis EINATECA AGRICOLA

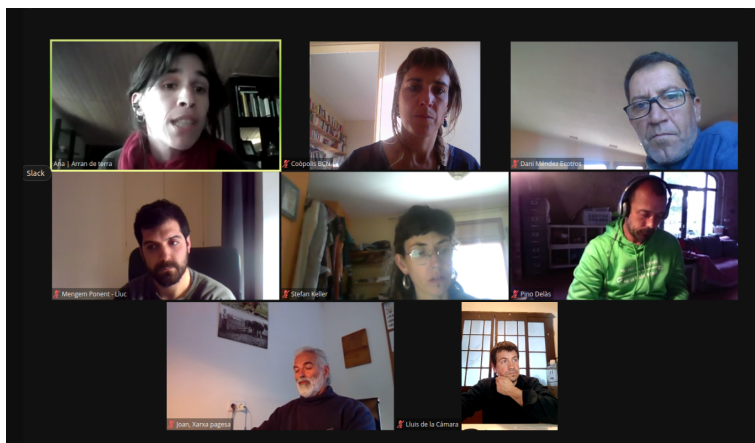
3.5.3 Mercats, primera trobada grup motor productores (març de 2023)

Primera sessió amb xarxes de productores. A la sessió hi assisteixen productores de diferents xarxes: Enllaç de l'Ebre, Econau), Mengem Ponent; Xarxa pagesa, Diligència, Biolord.

Vam començar la trobada amb una ronda de presentacions seguida de la presentació del projecte on vam explicar:

- Objectiu i tipologies de parades: treballar amb xarxes ja existents i aprofitar dinàmiques.
- Funcionament de la parada: ens imaginem contractar una persona que es pugui dedicar a la gestió de la parada i atenció, de tal manera que les productores no hi hagin de dedicar hores.
- Subhasta de parada: tenim llista de parades disponibles, però és una llista viva i es va actualitzant. El procediment per entrar a la subhasta és força senzill.

Un cop feta aquesta presentació inicial vam valorar quines són les necessitats, desitjos, disponibilitats i esforços disponibles per part del grup i vam plantejar les qüestions que caldrà abordar per tal de poder tirar endavant el projecte, tot i que ja es planteja que és difícil.

3.6. Tallers de sensibilització o dinamització destinats a persones emprenedores

EL PLANTER. Programa d'emprenedoria ecosocial

Amb aquest programa d'emprenedoria ecosocial hem acompanyat a persones enfocades a crear projectes socioeconòmics que incorporin la sostenibilitat ambiental com a part integral de la seva intencionalitat.

Aquest programa es diferencia per aportar l'enfocament d'economia cooperativa, ecològica i regenerativa des de la concepció a la creació del projecte.

Hem realitzat 4 sessions formatives:

3.6.1. Creativitat i ideació (4 d'octubre de 2023)

En aquesta primera sessió vam explorar la creativitat i la ideació com a eines fonamentals per a l'emprenedoria ecosocial. Abordant preguntes clau, com a quins reptes es volen donar resposta amb el meu negoci i quin és el meu propòsit a la comunitat. També vàrem dur a terme una anàlisi dels reptes actuals i debatre com el mateix projecte pot servir a un propòsit més ampli i regeneratiu.

3.6.2. Desenvolupament regeneratiu (11 d'octubre de 2023)

En aquesta sessió vàrem aprofundir en el concepte de desenvolupament regeneratiu, què implica la creació de projectes que no només siguin sostenibles, sinó que també tinguin un impacte positiu a l'entorn.

3.6.3. Model de negoci (18 d'octubre de 2023)

A la tercera sessió, ens vàrem centrar en l'aspecte pràctic dels projectes. Explorant com crear un model de negoci sòlid i sostenible des del punt de vista econòmic, social i ambiental. Vàrem identificar fonts d'ingressos, gestionar costos i dissenyar estratègies per a maximitzar l'impacte positiu del teu projecte.

3.6.4. Aliances, recursos i pla d'acció (25 d'octubre de 2023)

En l'última sessió vam abordar la importància d'establir aliances estratègiques i d'accedir als recursos necessaris per portar a terme el teu projecte. També vam desenvolupar un pla d'acció concret per la implementació de les idees inicials. També vam proporcionar eines pràctiques per a crear xarxes de suport i col·laboració pels projectes.

04

SERVEI DE FORMACIÓ PER A LA PROMOCIÓ,
CREACIÓ I CONSOLIDACIÓ DE COOPERATIVES
I PROJECTES D'ESS

4. SERVEI DE FORMACIÓ PER A LA PROMOCIÓ, CREACIÓ I CONSOLIDACIÓ DE COOPERATIVES I PROJECTES D'ESS

4.1. Assessorament individual a mida a associacions o empreses per a la creació o la transformació en cooperativa, una empresa o associació que elabori el projecte cooperatiu o bé creï la seva pròpia cooperativa

4.1.1. MEL Educació Ambiental

MEL és una associació especialitzada en educació ambiental i justícia global. Ens mou la visió d'un món sostenible, socialment cohesionat i ecofeminista. Sessió per explorar les possibilitats i avantatge de transformar-se a una cooperativa.

4.1.2. L'HORTERA

Es tracta d'un hort ecològic vinculat amb la fundació Aspasim de salut mental a Vallvidrera. Fa anys que des del voluntariat han treballat, restaurat i condicionat aquests horts amb una superfície total de 3000 m². Actualment, té una aula ambiental de fusta, WC i dutxa, porxo amb cuina i caseta d'eines a més a més de feixes en producció hortícola. Es vinculen amb bancs de llavors, tints naturals i evidentment amb l'entitat que els acull. Té una vocació de millora de la qualitat de vida dels usuaris de l'hort (amb altres capacitats), la producció agroecològica, la formació i sensibilització de la producció agroecològica així com ampliar el coneixement dels beneficis del contacte amb la natura i l'agricultura de les persones amb altres capacitats.

Tenen interès de formalitzar-se com a cooperativa. A la sessió es valoren les possibilitats i avantatges.

4.1.3. SANESECO

Projecte per a la constitució de la cooperativa Sanesecco. L'objectiu de la futura cooperativa és oferir eines, solucions tècniques innovadores i serveis integrals relacionats amb els vàters secs per aportar fórmules de sanejament apropiades per al context climàtic i millorar l'accés als serveis higiènics generant un impacte positiu en les persones i l'entorn. Volem contribuir a la transformació social i la cura de l'entorn natural redefinint el paradigma del sanejament des d'una mirada ecofeminista.

4.2. Tallers destinats al teixit associatiu i a les empreses per donar a conèixer la fórmula cooperativa com a opció

Grups de treball del Fòrum per la transició ecosocial de Catalunya

El Fòrum per la transició Ecosocial es va dur a terme el 24 i el 25 de febrer de 2023. Va ser una gran trobada de confluència de lluites, d'entitats de l'Economia Social i Solidària i moviments que treballen per la transició ecosocial a Catalunya. Un espai per avançar en l'estratègia i en l'articulació entre projectes i moviments des d'una mirada ampla i integral. Videoresum del fòrum [en aquest enllaç](#).

En el marc d'aquest Fòrum el nostre cercle va organitzar tres grups de treball. Les relatories ampliades dels grups de treball es troben [aquest document](#) així com els principals resultats del fòrum.

4.2.1. Grup de treball eix Incidència institucional i marcs normatius: amb la dinamització de l'Observatori DESC i la ponència inspiradora de Marco Aparicio, president de l'Observatori DESC.

4.2.2. Grup de treball eix Mobilització, denúncia i resistència (Fòrum) amb la dinamització d'Ecologistes en Acció i la ponència inspiradora de l'activista de Zone à Defendre (França).

4.2.3. Grup de treball eix Comunicació i Relat (Fòrum) amb la dinamització de l'Observatori del Deute en la Globalització i la ponència inspiradora de Lucrecia Baquero, consultora de comunicació especialitzada en estratègia de continguts, narratives i campanyes de sensibilització.

4.2.4. Presentació Documental Alternatives (18 de maig 2023)

Projecció del documental AlterNatives i posterior debat amb els directors i amb alguns dels projectes participants en la pel·lícula.

Sinopsis del documental: ALTER NATIVAS: Construint futurs possibles és un llargmetratge col·laboratiu, produït per Xarxa de Transició, que vol visibilitzar experiències transformadores de la nostra geografia i inspirar-ne d'altres de possibles. Aborda, amb un enfocament propositiu i de possibilitat, qüestions com les següents: Com podem afrontar aquesta situació i adaptar-nos a una realitat canviant? Quines alternatives, individuals i col·lectives, ja estan posant-se en marxa en diferents llocs per "transicionar" cap a

comunitats resilientes i models de vida més sostenibles? Quines noves històries i experiències poden marcar el futur dels nostres barris, pobles i ciutats? Com podem fer els primers passos per crear una economia que promogui la justícia social i l'harmonia amb el planeta i entre nosaltres mateixos?

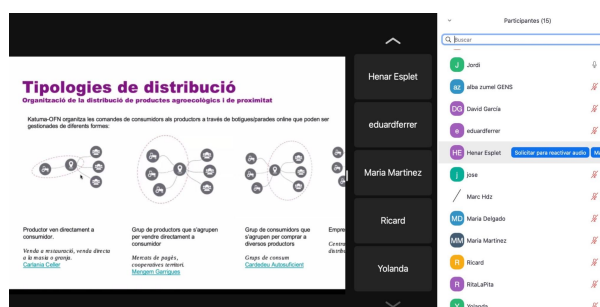

4.2.5. Davant el col·lapse. Imaginar, disputar i construir el futur (31 de maig de 2023)

Xerrada a l'Ateneu L'Harmonia, el 31 de maig de 2023 on vam parlar sobre el moment de crisi ecosocial actual i sobre la necessitat que tenim de crear, d'imaginar i de construir futurs (i desenvolupar pràctiques ja existents) que ens situïn en el terreny de la possibilitat i de l'esperança.

4.2.6. Eines per digitalitzar els grups de consum (juny de 2023)

Xerrada adreçada a grups de consum on es van presentar diferents eines digitals que poden facilitar la tasca i operativa diària dels grups de consum. A la sessió vam poder conèixer de prop el [programari de l'Aixada](#), [Katuma](#) i l'[ERP Odo](#). Per tal de veure el possible interès generat entre els grups de consum així com saber si hi ha una necessitat real o no d'implementació d'eines que facilitin l'operativa diària es va passar un qüestionari post sessió que haurà d'ajudar a concretar la sessió de treball específica amb grups de consum que es farà a la jornada de la tardor "Supermercats cooperatius i

grups de consum: problemàtiques comunes, reptes compartits”.

4.3. Tallers de sensibilització o dinamització adreçats a professionals que de manera estratègica s'agrupen per prestar serveis conjuntament

4.3.1. Taller escenaris de futur Sagrada família (8 de juny de 2023)

Emmarcat en el pla comunitari de Sagrada Família vàrem realitzar el taller d'escenaris de futurs.

Dividides en 4 eixos de treball: cures, salut, economia social i solidària i Acollida i interculturalitat, una àmplia representació de les entitats del barri van fer una diagnosi de l'estat actual del barri i varen concretar accions que vertebraran el nou pla de treball de pla comunitari de la Sagrada Família. La sessió va incorporar una teatralització dels 4 escenaris de futur, amb molt bona acollida.

4.3.2. Eines i recursos pràctics de l'Economia Social i Solidària per a passar a l'acció (11 de juliol de 2023)

Amb aquesta sessió vàrem a donar a conèixer els principis de l'Economia Social i Solidària i com aplicar-los a les organitzacions, amb la metodologia del mapa de [Pam a Pam](#) com a eina per autoavaluar els criteris socials i ambientals de les organitzacions.

Aquesta eina permet identificar quins aspectes de l'organització ja compleixen els criteris de l'Economia Social i Solidària i quins són els àmbits en què poden millorar per ser una organització més justa i transformadora. Activitat coorganitzada amb la Societat Catalana d'Educació Ambiental (SCEA)

4.3.3. Distribució i comercialització agroecològica a la metròpolis de Barcelona (13 de juliol de 2023)

Sessió de treball destinada a Ateneus, Comunalitats i agents rellevants de la distribució i comercialització agroecològica de l'àrea metropolitana de Barcelona.

L'objectiu va ser dibuixar estratègies conjuntes per augmentar la demanda entorn els nodes de distribució a Barcelona i primera corona. Es va treballar a partir de l'informe sobre distribució agroecològica que està elaborant Som Ecologista, així com de les línies de treball i reptes de les assistents. La sessió donava voltes a la següent pregunta: Què es pot fer des dels agents dinamitzadors i nodes de comercialització i distribució per enfortir la demanda i fer aportacions significatives a les productores?

4.3.4. Trobada obradors compartits de Barcelona (26 de setembre de 2023)

Segona trobada d'Obradors compartits organitzada pel nostre cercle, en aquesta ocasió amb un triple objectiu:

- Generar un espai de coneixença i intercooperació dels projectes
- Reflexionar sobre les potencialitats dels obradors compartits en contextos urbans i les oportunitats de les aliances entre aquests.
- Definir un espai d'intercanvi i coordinació entre els obradors compartits de la ciutat.

4.3.5. Trobada de distribució agroecològica de Catalunya (30 d'octubre de 2023)

Trobada d'agents vinculats amb la distribució agroecològica de Catalunya (distribuïdores, productors/es i elaboradors/es agroalimentàries, agents de la comercialització, ateneus cooperatius, comunalitats,...).

A la sessió es compartiran propostes d'escenaris desitjables de la distribució agroecològica de Catalunya i es treballaran estratègies comunes per fer créixer el volum de consum agroecològic.

05

SERVEI D'ACOMPANYAMENT PER A LA
CREACIÓ I CONSOLIDACIÓ DE COOPERATIVES
I PROJECTES D'ESS

5. SERVEI D'ACOMPANYAMENT PER A LA CREACIÓ I CONSOLIDACIÓ DE COOPERATIVES I PROJECTES D'ESS

Des del cercle hem ofert un servei específic per fomentar i acompanyar la creació projectes d'ESS i alhora també per consolidar i enfortir aquells ja existents. A més d'assessoraments i acompanyaments per a relleus cooperatius (amb Gir.cat) o per a la transformació d'associacions i/o d'empreses a cooperatives (Borneo). Es tracta, en definitiva enfortir el teixit ja existent i, alhora, de fomentar-ne l'ampliació a través de l'acompanyament a projectes de l'àmbit de l'agroecologia i el consum.

A continuació un quadre resum dels acompanyaments realitzats des del cercle:

Projecte	Descripció del projecte
Sanesecco	Cooperativa de dues persones sòcies que es dedica a oferir eines, solucions tècniques innovadores i serveis integrals relacionats amb els vàters secs per aportar fórmules de sanejament apropiades per al context climàtic i millorar l'accés als serveis higiènics generant un impacte positiu en les persones i l'entorn. Projecte guanyador del Premi Micaela Chalmeta d'enguany.
MEL	MEL és una associació especialitzada en educació ambiental i justícia global. Ens mou la visió d'un món sostenible, socialment cohesionat i ecofeminista. Treballen en Educació, Formació i Lleure. Volen transformar-se en una cooperativa.
L'Hortera	Projecte de cooperativa. Hort ecològic vinculat amb la fundació Aspasim de salut mental a Vallvidrera que dona a les persones usuàries l'autonomia de fer-se càrrec de l'hort i és un espai d'aprenentatge per a infants sobre el funcionament d'un hort ecològic
GENS - Grup d'Experimentació en Naturisme i Sostenibilitat	Associació rural que es dedica a abordar, de manera holística, els reptes ecològics, econòmics i socials dels nostres temps amb un focus clar en la sostenibilitat i l'empoderament
Espai Puntal	Espai gastronòmic al barri de la Ribera. Acompanyament en la incorporació dels criteris de l'ESS i els criteris establerts per Pam a Pam

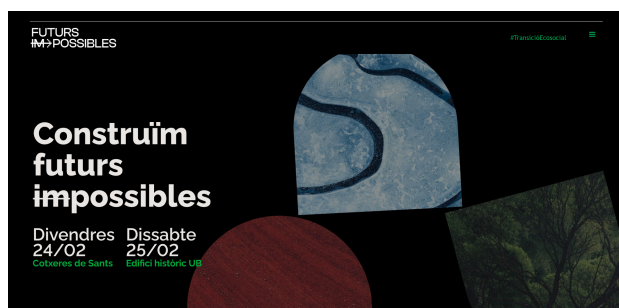
BAR GUINARDÓ	Cooperativa de treball associat ubicada al barri del Guinardó que es dedica al sector de la restauració i hostaleria.
El Cau Cooperativa	Cooperativa de treball associat que promou una alimentació conscient basada en el consum equilibrat d'aliments, necessàriament amb criteris de proximitat i ecologistes.
Societat Catalana d'Educació Ambiental	Associació creada per impulsar una educació renovada que contempli la problemàtica socio-ambiental i alhora contribueixi a formar a una ciutadania capaç d'analitzar-la i de donar-hi respostes.
Ecoalimentaria	Botiga d'alimentació ecològica. Des de 2010 porten a domicili una àmplia gamma d'aliments ecològics. Cobrint totes les necessitats de la llar quant a alimentació eco, cosmètica bio i neteja de la llar responsable amb el medi ambient.
Pinyol vermell	Cooperativa de consum agroecològic situada a la Vila de Gràcia, que forma part de l'Ateneu La Torna. Està formada per un col·lectiu de 30 unitats familiars.
Pebre Roig Supermercat, SCCL	Cooperativa de consum impulsada per les veïnes del barri del Poblenou. Volen esdevenir un supermercat cooperatiu al barri per facilitar l'accés a l'alimentació al conjunt del veïnat.
La perifèrica	Projecte de cooperativa amb dues persones sòcies que es dedica a repartir la compra a persones usuàries del barri, a 15 escoles del barri i gestió de la paqueteria de Roquetes. Aquest projecte neix de la Fundació Pare Manel i participa de la Comunalitat de Nou Barris.
Nomdonalagana, SCCL	Projecte de cooperativa de treball que té com a objectiu la creació un obrador artesanal de melmelades que pretén solucionar un problema social de manca de treball i vol que la iniciativa sigui un espai generador de llocs de treball.
Escoltes Catalans	Associació laica de l'escoltisme català, formada per 43 agrupaments i més de 4.000 infants i joves, des de la base voluntària desenvolupen un projecte educatiu i juvenil arreu del territori català.
Casa dels Futurs	Projecte de cooperativa crear infraestructura física i educativa de llarg termini per recolzar millor els moviments socials i ecologistes per generar solidaritat i cooperació en temps de crisi climàtica. Organitzada al voltant de l'objectiu de convertir l'abandonat Hospital Sant Llàtzer de Barcelona en un Centre de Justícia Climàtica permanent i una Escola de Moviments per pol·linitzar solucions socials i locals perquè els moviments prosperin en un planeta danyat.

5.1. Campanya de difusió i comunicació

5.1.1. Campanya de comunicació del Fòrum de transició ecosocial

Correspon a la campanya de comunicació desplegada per donar a conèixer el Fòrum de Transició Ecosocial que se celebrà a la ciutat de Barcelona el febrer de 2023. En següent espai web es poden trobar tots els materials relacionats:

<https://futursimpossibles.org/forum/>

5.2. Accions de sensibilització o dinamització

5.2.1. Com impulsar la Sobirania Alimentària des dels barris davant els futurs que vindran? (26 gener de 2023)

El 26 de gener vam celebrar un taller sobre construcció d'escenaris de futur, centrant-nos en l'alimentació i en les possibles formes de construcció de sobirania alimentària a la ciutat de Barcelona. Aquest taller s'emmarca dins del cicle sobre Sobirania Alimentària de Coòpolis i és una de les activitats deslocalitzades i asincròniques que encaminava cap al Fòrum de Transició Ecosocial.

Evidentment, el panorama alimentari que es va dibuixar en cadascun dels escenaris va ser notablement diferent i anant des de la continuïtat de dinàmiques extractives i d'empobriment del sòl i amb un racionament de tall autoritari de l'alimentació fins a l'enfortiment d'estructures comunitàries ja existents, amb formes de cultiu i de producció regeneratives, descentralitzades i d'aprofitament de l'energia.

5.2.2. Finançament a Primera vista (abril de 2023)

El 27 d'abril es va dur a terme una sessió per a entitats, associacions i projectes en construcció, amb un itinerari per a projectes i iniciatives per tenir una *cita* segons la tipologia del vostre projecte amb diferents entitats financeres i asseguradores, com Arç, Coop57, Fiare Banca Ètica, Goteo o OikoCredit. Al llarg de l'itinerari es van presentar les eines de què disposen adreçades a projectes com el seu.

	Inscripció: servisi@cn.coop/program/	De 11:30 a 14h a Coòpolis	Col·labora:
 27 D'ABR—2023 FINANÇAMENT A PRIMERA VISTA			
Es presentaran les eines que les entitats de finances i assegurances ètiques ofereixen i es donaran a	conèixer experiències i projectes finançats per elles.	Promou i finança: 	Amb el suport de:

5.2.3. Carrusel Fòrum (25 febrer 2023)

Dins del Fòrum per la Transició Ecosocial vàrem organitzar un seguit de xerrades que de forma gairebé ininterrompuda durant més de 4 hores s'anaven succeint al pati de la universitat Central de Barcelona.

Cicle de Xerrades:

- El futur del treball davant la crisi ecosocial amb Javier Pacheco, secretari general de Comissions Obreres a Catalunya.
- On és la pagesia? Amb Alfred March de La Rural i Ana Correro d'Arran de Terra.
- Comunitats energètiques – Fem possible un nou model energètic amb Carla Millán de Rebel·lies ecofeministes contra el poder corporatiu amb Júlia Martí d'OMAL.
- Crisi ecosocial i migracions: consideracions antiracistes amb MigrESS i TopManta.
- Parlar de transició ecosocial a la universitat: la nova assignatura de la UB, amb End Fossil i professorat de la Universitat de Barcelona.
- Extractivisme per alimentar el capitalisme verd? La perspectiva des del Sud global amb Aimée Martínez de Movimiento Rios Vivos.
- La Utòpica: xarxa d'iniciatives per la transició ecosocial de Balears amb Atuk Iturregui de La Utopika.
- Assemblees Ciutadanes pel clima amb Alex Guillamon de Rebelió o Extinció i Entrepobles.

5.3. Acompanyament per integrar criteris de l'ESS i/o acompanyament per incorporar-se al mapa de pam a pam

En aquesta línia el que es pretén és enfortir i evidenciar les relacions que s'estableixen entre petit comerç i ESS, amb valors i pràctiques compartides que val la pena fomentar. Cal tenir en compte que l'activitat comercial representa entre un 16 i un 18% de l'economia i és per això que defensem que el petit comerç és un sector potencial a acompanyar cap a l'ESS. Com a agent socioeconòmic clau del nostre territori entenem que el petit comerç és una peça fonamental no només per al teixit econòmic sinó també social i cultural de la nostra ciutat.

En aquest sentit, s'han dut a terme algunes accions per fer arribar a comerços especialment sensibles el dossier [Visibilitzem l'economia al servei de les persones](#) per tal d'acompanyar-los en el procés d'incorporació o visibilització de pràctiques i criteris que entenem que són un segell de qualitat i un valor a posar de manifest perquè es diferenciïn de les pràctiques més depredadores del capitalisme.

Des del cercle entenem el mapa de [Pam a Pam](#) com una bona eina per visibilitzar totes les iniciatives que, arreu del territori, desenvolupen una manera de fer que és característica d'aquesta economia al servei de les persones que anomenem ESS. Així doncs, hem acompanyat totes aquestes iniciatives que, malgrat no tenir forma cooperativa sí que entenem que per les seves pràctiques s'aproximen, en certa manera a l'ESS.

Acompanyaments realitzats fins a 1 de juliol de 2023:

- Espai Puntal
- Bar Guinardó
- Ecoalimentaria
- Nomdonalagana

06

CONCLUSIONS I REPTES DE FUTUR

6. CONCLUSIONS I REPTES DE FUTUR

EIX: **Transició ecosocial**

Per fomentar la creació d'iniciatives de l'Economia Social i Solidària (ESS) en el marc de l'ecologia i la sostenibilitat, hem desenvolupat el programa "El Planter". Aquest programa està dissenyat per a les fases inicials dels projectes, amb l'objectiu d'acompanyar-los des de la ideació fins a la seva concreció. La nostra intenció és que aquests projectes continuïn amb els programes d'acompanyament propis de l'ateneu. Aquesta experiència volem enriquir-la i expandir-la durant la propera anualitat, amb l'entrada al Bloc4BCN - Espai Cooperatiu. Considerem que integrar la perspectiva ecològica des de l'inici del projecte és valuós. A més, aquest programa atrau projectes de naturaleses i sensibilitats similars, afavorint la intercooperació, el treball en grup i l'òptim funcionament dels projectes.

A més del Planter, aquest any hem acompanyat la creació de nous projectes cooperatius centrats en l'ecologia i la sostenibilitat, com ara Saneseco, MEL educació ambiental, L'Hortera, La Perifèrica i Pebre Roig. Alguns d'aquests projectes encara estan en procés de constitució, i els acompanyarem en la propera anualitat.

Per incorporar la dimensió ambiental dins les organitzacions de l'Economia Social i Solidària, hem implementat una formació d'economia ecològica per a aquestes entitats. Aquesta formació aborda des del paper més polític i estratègic de l'ESS en la transició ecològica fins a com incorporar la dimensió i les pràctiques ecològiques i ambientals dins els objectius, els serveis i el funcionament de la cooperativa. El curs ha tingut una gran acollida, detectant una creixent demanda en acompanyaments per fer més sostenibles les empreses i en formacions relacionades amb l'economia verda i ecològica. Així, aquesta és una línia de treball que volem seguir reforçant, aportant elements tècnics de mesura d'impacte ambiental (petjada ecològica, hídrica, etc.) de les accions de les organitzacions que acompanyem.

Amb l'objectiu d'acompanyar i activar processos de transició ecosocial a escala comunitària i de barri, hem aplicat la metodologia de construcció d'escenaris de futur davant la crisi ecosocial en el marc del pla comunitari de la Sagrada Família. Aquest enfocament ha possibilitat la incorporació de l'Economia Social i Solidària com un dels eixos estratègics en el desenvolupament del pla comunitari. Pretenem continuar aquesta línia de treball, fomentant l'ESS en processos de transició ecosocial a escala local i comunitària.

Amb l'objectiu d'articular el teixit de l'ESS amb altres actors socials i polítics per crear accions conjuntes orientades a impulsar una transició ecològica justa, hem assolit progressos notables amb la celebració del primer fòrum per la transició ecosocial de Catalunya. Amb uns 400 participants, hem aconseguit posicionar l'ESS com a agent clau per a la transició i hem catalitzat la creació d'un nou espai polític de confluència d'actors diversos i plurals: l'Assemblea Catalana per la Transició Ecosocial. En aquesta línia, volem

continuar treballant, ara a escala territorial i dins la promoció de l'ESS, mitjançant la Xarxa d'Ateneus Cooperatius de Catalunya i les comunalitats urbanes.

Amb l'objectiu d'ampliar l'imaginari compartit sobre la transició ecosocial i la crisi ecològica, i de situar el paper del cooperativisme i de l'ESS en aquest context, hem realitzat diverses sessions per ampliar horitzons sobre futurs possibles. Hem aprofundit en què és la transició ecosocial i hem situat i debatut possibles solucions, com ara la cooperativització de l'aigua. Aquest treball continuarà en la mateixa direcció.

Eix: Sobirania Alimentària

Un dels sectors força del cercle és la problematització de l'alimentació i de les formes d'abastiment de la ciutat de Barcelona i de la seva àrea metropolitana. Partint de la idea que la ciutat és incapaç d'alimentar-se a si mateixa amb allò que genera i que, per tant, és del tot imprescindible importar els aliments, des del cercle treballem per veure de quina manera això es pot fer seguint els principis de l'agroecologia.

Seguint amb l'objectiu de generar una major resiliència alimentària i de fer passes cap a la consecució de la sobirania alimentària, es posa el focus en el foment de la creació, enfortiment i escalabilitat de projectes de comercialització agroecològica als barris. Enguany s'ha posat especial èmfasi en l'acompanyament i enfortiment de projectes de distribució ja existents com són els grups de consum i supermercats cooperatius, avaluant la possibilitat de mancomunar esforços a través de compres agrupades.

Una altra de les vies ha estat l'avaluació de l'abastiment i la investigació en les vies que es poden desenvolupar per a una logística sostenible, respectuosa amb el medi ambient i viable econòmicament. Això s'ha fet en coordinació amb altres ateneus d'arreu del territori i la conclusió principal a la qual s'ha arribat és que des de les ciutats el que cal és no centrar-se tant en la relació amb productors (cosa que quedaria per a aquells agents ubicats fora de la ciutat i més en contacte amb el territori rural) i sí, en canvi, en dirigir esforços per crear petits nodes logístics i facilitar vies d'accés i distribució urbana.

Per últim, s'ha continuat acompanyant petits comerços que, si bé no tenen format cooperatiu, sí que comparteixen principis i valors de l'Economia Social i Solidària i s'identifiquen com a agents importants a tenir en compte a l'hora de vetllar per una alimentació alineada amb els principis de l'agroecologia i un comerç arrelat al barri i territorialment situat.

Promou i finança:

Amb el suport de:

Formen part del cercle:

